

Sygnatura akt I C 681/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

5 grudnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Pułtusku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Arkadiusz Piotrowski
Protokolant:	sekretarz Edyta Falba

po rozpoznaniu 5 grudnia 2018 roku na rozprawie w Pułtusku

sprawy z powództwa (...) **S.A. w B.**

przeciwko **A. B.**

o zapłatę

orzeka

- zasądza od pozwanej **A. B.** na rzecz powoda (...) **S.A. w B.** 13900,24 (trzydzieści tysięcy dziewięćset i dwadzieścia cztery setne) złotych z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od 1 lipca 2018 roku do dnia zapłaty;
- w pozostałym zakresie postępowanie umarza;
- zasądza od pozwanej na rzecz powoda 3917 (trzy tysiące dziewięćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 3617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygnatura akt I C 681/18

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. w B. wniósł o zasądzenie od pozwanej A. B. 17000,24 złotych wraz z odsetkami umownymi za opóźnienie równych dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od 1 lipca 2018 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanej kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że żądanie opiera na wekslu podpisanym przez pozwaną, w którym zobowiązała się zapłacić na rzecz powoda kwotę 18000,24 złotych, której to kwoty dobrowolnie nie zapłaciła (k 3-5).

31 sierpnia 2018 roku Sąd wydał nakaz zapłaty, od którego pozwana wniosła sprzeciw domagając się oddalenia powództwa w całości. W uzasadnieniu sprzeciwu wniosła o oddalenie powództwa, podniosła zarzut nieistnienia zobowiązania, zakwestionowała wysokość dochodzonej kwoty oraz wszelkiego rodzaju opłaty naliczone przez powoda, w szczególności powołując się na zasady współżycia społecznego. Podniosła także, że dokonała wpłat na poczet dochodzonego roszczenia (k 21).

Pismem z 15 listopada 2018 roku pełnomocnik powoda, wobec wskazania przez pozwaną, że dokonywała dodatkowych wpłat po wniesieniu pozwu, cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 3100 złotych domagając się zasądzenia od pozwanej kwoty 13900,24 złotych z odsetkami umownymi równymi dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od 1 lipca 2018 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa radcy prawnego według norm przepisanych (k 42).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

20 września 2017 roku powód (...) S.A. w B. zawarł z pozwaną A. B. umowę, na jej pisemny wniosek wskazujący dokładnie wszystkie koszty związane z umową, na podstawie której udzielił jej pożyczki w kwocie 9000 złotych. Umowa ta została zawarta przy udziale pośrednika powoda – R. W.. Pożyczka została oprocentowana według stałej stopy oprocentowania w wysokości 9,86% w skali roku. W przypadku zwłoki w zapłacie powodowi miało przysługiwać uprawnienie do naliczenia odsetek za opóźnienie za każdy dzień opóźnienia w wysokości rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego równej stopie odsetek maksymalnych za opóźnienie (pkt. 4 umowy z k 62-67). W związku z zawarciem umowy powód pobrał od pozwanej opłatę przygotowawczą w wysokości 129 złotych, wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 7771 złotych oraz na wniosek pozwanej przyznał jej usługę (...) (...)za co naliczył opłatę w kwocie 1100 złotych. Usługa ta polegała na przyznaniu pozwanej dodatkowych uprawnień, z których mogła skorzystać, lecz nie musiała. Nieskorzystanie z tego pakietu nie miało wpływu na jego cenę, co pozwana zaakceptowała (umowa – k 62-67, wniosek – k 72-73). Koszty powyższe zostały doliczone do kwoty, którą zwrócić zobowiązała się pozwana, a cała kwota 20880 złotych została rozłożona na raty i miała być spłacona wraz z pożyczką w 36 ratach po 580 złotych miesięcznie. W dniu zawarcia umowy na rachunek pozwanej została przelana kwota pożyczki w wysokości 9000 złotych. Jako zabezpieczenie terminowej i pełnej spłaty zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki pozwana wystawiła weksel in blanco stanowiący załącznik nr 2 do umowy wraz z deklaracją wekslową stanowiącą załącznik nr 3 do umowy. Zgodnie z deklaracją pozwana upoważniła powoda do wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą jej zadłużeniu, przy czym upoważniła powoda do wypełnienia weksla gdy opóźnienie w płatności kwoty równej jednej racie przekroczy 30 dni, po uprzednim wezwaniu jej do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania (umowa i harmonogram spłaty – k 62-67, deklaracja wekslowa – k 68). Pozwana nie zwróciła całości udzielonej jej pożyczki wraz z innymi należnościami wynikającymi z umowy (okoliczności przyznane).

Pismem z 2 maja 2018 roku, w związku z zaleganiem przez pozwaną z zapłatą 2 rat pożyczki, powód wezwał ją do dobrowolnej zapłaty kwoty 1160 złotych w terminie 7 dni od daty otrzymania tego pisma zastrzegając, że w razie braku zapłaty w terminie umowa zostanie wypowiedziana. Pismo zostało pozwanej doręczone (, okoliczności przyznane, wezwanie – k 49, dowód nadania – k 50-61). Z uwagi na brak zapłaty powód pismem z 31 maja 2018 roku wypowiedział umowę pożyczki, poinformował o wypełnieniu weksla i wezwał pozwaną do wykupu weksla w terminie 30 dni od otrzymania wypowiedzenia. Wypowiedzenie to zostało pozwanej doręczone 4 czerwca 2018 roku (dowód doręczenia – k 60-61). Jednocześnie powód wypełnił weksel na kwotę 18000,24 złotych pozostałą do spłaty uwzględniając także naliczone odsetki do dnia wystawienia weksla i określił termin jego płatności na 30 czerwca 2018 roku (wypowiedzenie – k 7, weksel – k 6, wyliczenie odsetek – k 71).

Pozwana spłaciła łącznie 7000 złotych z udzielonej jej pożyczki, przy czym po sporządzeniu pozwu w niniejszej sprawie 3100 złotych. Wpłaty zostały zaliczone zgodnie z postanowieniami umowy (dowody wpłat – k 24-26, 28, 32, 34-37).

Sąd zważył, co następuje:

Sąd nie miał jakichkolwiek zastrzeżeń co do wiarygodności materiału dowodowego, który został zgromadzony w sprawie. Ustaleń w sprawie Sąd dokonał również na podstawie twierdzeń stron o faktach wskazanych powyżej, które, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, należało uznać za przyznane na podstawie art. 230 kpc. Zdaniem Sądu za wiarygodne należało uznać również wydruki z systemu śledzenia przesyłek w powiązaniu z odpisem książki nadawczej powoda, z których wynika kiedy zostały pozwanej doręczone wezwania do zapłaty pozostałej do zwrotu kwoty wynikającej z umowy pożyczki, a także wezwanie do wykupu weksla. Potwierdzają one bowiem datę doręczenia przesyłek, a pozwana nie przedstawiła jakichkolwiek dowodów pozwalających na podważenie tychże wydruków. Nie

jest bowiem wystarczające samo zaprzeczenie faktowi doręczenia tym bardziej, że już sam dowód z książki nadawczej powoda pozwala na przyjęcie domniemania faktycznego doręczenia przesyłki adresatowi na podstawie art. 231 kpc.

Na wstępie należy wskazać, że pismem z 15 listopada 2018 roku pełnomocnik powoda przed rozpoczęciem rozprawy cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 3100 złotych (k 42-48), wobec czego postępowanie w tej części podlegało umorzeniu na podstawie art. 355§1 kpc w zw. z art. 203§1 i 4 kpc wobec nie stwierdzenia przesłanek pozwalających uznać cofnięcie pozwu za niedopuszczalne. Zgodnie bowiem z powyższymi przepisami pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (art. 203§1 i 4 kpc). Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w punkcie 2 sentencji wyroku

W pozostałym zakresie Powód domagał się zasądzenia od pozwanej kwoty 13900,24 złotych z odsetkami umownymi równymi dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od 1 lipca 2018 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa radcy prawnego według norm przepisanych. Dochodzona pozew należność wynika z weksla in blanco, wystawionego przez powoda co do zasady zgodnie z deklaracją wekslową podpisaną przez pozwaną na zabezpieczenie roszczeń wynikających z umowy pożyczki. W związku z powstaniem zaległości z tytułu tej umowy powód był bowiem uprawniony do wypełnienia weksla zgodnie z deklaracją na kwotę pozostałą do spłaty. Pozwana została także skutecznie wezwana do wykupu weksla, czego w określonym terminie nie uczyniła. Zgodnie z ustawą z 28 kwietnia 1936 roku – Prawo wekslowe (Dz.U. nr 37, poz. 282 ze zm.), weksel jest papierem wartościowym, sporządzonym w formie ściśle określonej przez przepisy prawa wekslowego. Weksel własny zawiera bezwarunkowe przyrzeczenie wystawcy zapłacenia określonej w nim sumy pieniężnej w określonym miejscu i czasie oraz stwarza bezwarunkową odpowiedzialność osób w nim podpisanych. Weksel in blanco może być środkiem zabezpieczenia wierzytelności, wynikających z różnorodnych stosunków prawnych. Wystawiony jako własny i wręczony w związku z zawarciem umowy pożyczki, prowadzi do powstania zobowiązania wekslowego wystawcy. Powinien być wypełniony przez uprawniony podmiot zgodnie z zawartym porozumieniem lub wystawioną deklaracją wekslową. Powstałe w ten sposób zobowiązanie wekslowe ma charakter samodzielny i abstrakcyjny, a więc niezależny od podstawy prawnej, która spowodowała jego zaciągnięcie. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z 3 lutego 2016 roku wydanym w sprawie V CSK 314/15, dochodząc wierzytelności wekslowej, wierzyciel nie musi wykazywać podstawy prawnej zobowiązania, może powołać się tylko na treść weksla, ma zatem legitymację procesową do wystąpienia z powództwem o zapłatę kwoty wskazanej na wekslu. Wobec powyższego zarzut pozwanej, że zobowiązanie wynikające z weksla nie istnieje był chybiony. Wystarczyło bowiem złożenie prawidłowo wypełnionego weksla, który przecież był dołączony do pozwu. Zobowiązanie wekslowe jest przy tym zobowiązaniem samodzielnym i abstrakcyjnym. Polega ono na oderwaniu weksla od stosunku podstawowego, co oznacza, że brak, nieważność lub wadliwość stosunku kausalnego nie ma wpływu na ważność zobowiązania wekslowego. Z chwilą wystawienia weksla in blanco i wręczenia go wierzycielowi następuje zawarcie porozumienia między wystawcą weksla, a osobą, której ten weksel zostaje wręczony określające sposób jego uzupełnienia. Porozumienie takie jest umową zawieraną pomiędzy odbiorcą weksla, a wystawcą weksla lub akceptantem, do której stosuje się przepisy kodeksu cywilnego.

W ocenie Sądu weksel został prawidłowo wypełniony i zawiera ważne zobowiązanie wekslowe. Zgodnie bowiem z art. 101 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku – Prawo wekslowe (zwanej dalej prawem wekslowym) weksel własny powinien zawierać: nazwę „weksel” w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono, przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej, oznaczenie terminu płatności, oznaczenie miejsca płatności, nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana, oznaczenie daty i miejsca wystawienia wekslu, podpis wystawcy wekslu. W wekslu dołączonym do pozwu nie jest oznaczona jednoznacznie nazwa „weksel”, ale w treści zobowiązania o zapłacie dokument jest oznaczony jako „weksel”. Jest również oznaczony termin spłaty, miejsce, nazwisko osoby na której rzecz ma być dokonana spłata, oznaczona jest data

i miejsce wystawienia wekslu oraz podpis osoby wystawiającej weksel. Z tego powodu już sam prawidłowo wystawiony wekslem pozwalał Sądowi na wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym, a ***takowy nakaz nie został wydany tylko z tego powodu, że powód domagał się zasądzenia odsetek umownych za opóźnienie, a takowe nie wynikały z treści weksla***, a ze stosunku podstawowego łączącego strony postępowania. ***Gdyby zatem powód domagał się zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie nakaz zostałby wydany w postępowaniu nakazowym***. Reasumując prawidłowe wypełnienie weksla zobowiązywało pozwaną do jego wykupu i zapłaty sumy wynikającej z weksla. W ocenie Sądu, wbrew zarzutom pozwanej, powód mógł domagać się także zasądzenia na jego rzecz pozaodsetkowych kosztów pożyczki w wysokości przewidzianej w umowie, to jest 129 złotych tytułem opłaty przygotowawczej, 1100 złotych tytułem wynagrodzenia za przyznanie pozwanej na jej wniosek (...) oraz prowizji za udzielenie pożyczki w kwocie 7771 złotych. Z pkt. 1.4 umowy wynika bowiem, że w związku z udzieleniem pożyczki pożyczkodawca pobiera opłatę przygotowawczą w wysokości 129 złotych, która została rozłożona na raty i miała być spłacana wraz z pożyczką, na co pozwana wyraziła zgodę. Pozwana sama także wnioskuje o przyznanie „Twojego pakietu” i znała jego koszt, ponieważ był on wyraźnie wskazany we wniosku o udzielenie pożyczki, który pozwana podpisała. Jak wynika z umowy z Twojego pakietu wynikają dla pozwanej określone uprawnienia, z których mogła, ale nie musiała skorzystać, przy czym nieskorzystanie z pakietu nie miało wpływu na jego cenę. W umowie pożyczki precyzyjnie wskazano także, że całkowita kwota pożyczki to 9000 złotych (część C1 pkt. 1.1. umowy). Koszty związane z pożyczką wynosiły 11880 złotych (część C1 pkt. 1. umowy) oraz, że całkowita kwota jaką pozwana powinna zwrócić powodowi wynosi 20880 złotych (część C1 pkt. 1.6 umowy). Pozwana podpisując umowę wyraziła zgodę na takie postanowienia w niej zawarte. Co więcej zgodnie z art. 5 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim z 12 maja 2011 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 993, zwanej dalej ustawą) całkowity koszt kredytu obejmuje wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta. Przy czym jak wynika z punktu 6a) ustawy tzw. pozaodsetkowe koszty kredytu to wszystkie koszty, które konsument ponosi w związku z umową o kredyt konsumencki, z wyłączeniem odsetek. Zgodnie z art. 36a pozaodsetkowe koszty kredytu ((...)) oblicza się według wzoru:

w którym poszczególne symbole oznaczają:

(...) maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu,

K - całkowitą kwotę kredytu,

n - okres spłaty wyrażony w dniach,

R - liczbę dni w roku.

P. koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu i nie należą się w części przekraczającej maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu obliczone w sposób określony w ust. 1 lub całkowitą kwotę kredytu. W niniejszej sprawie (...) wynosi zatem 9000 złotych (nie obejmuje odsetek od pożyczonego pozwanej kapitału), a więc powód mógł pobrać zarówno prowizję od udzielonego kredytu w kwocie 7771 złotych, opłatę przygotowawczą w kwocie 129 złotych oraz opłatę za usługę (...) (...) w kwocie 1100 złotych, czyli łącznie 9000 złotych. W tej sytuacji nie sposób uznać, że przepisy pozwalające powodowi na pobranie tychże kosztów są sprzeczne z jakimikolwiek dobrymi obyczajami czy zasadami współżycia społecznego, czy wreszcie są nieudowodnione lub stanowią klauzule abuzywne. Skoro bowiem przepisy ustawy pozwalają powodowi na pobieranie tych opłat, na które pozwana się zgodziła i o których była poinformowana, to raczej pozwana postępuje w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, które nakazują dotrzymywać zawartych umów, a nadto z przyjętym na siebie zobowiązaniem. Powód bowiem zachował się uczciwie, zgodnie z umową, ponieważ poinformował pozwaną o wszystkich opłatach, których się domagał. Z całą pewnością nie były one niskie, ale to powód ryzykował utratą udzielonej kwoty pożyczki. Jeśli pozwana nie godziła się na poniesienie tych wszystkich kosztów to nie powinna była podpisywać umowy i nie wnioskować

o udzielenie pożyczki. Na rynku jest wiele podmiotów, które oferują pożyczki znacznie niżej oprocentowane i mniej kosztowe. W tej sytuacji twierdzenia pozwanej kwestionujące żądanie pozwu z powyższych względów są po prostu nieuczciwe i nie powinny mieć miejsca. Powyższe potwierdzają także poglądy wyrażone w wyrokach: Sądu Okręgowego w Kielcach z 5 czerwca 2018 roku, II Ca 340/18, LEX nr 2530988, Sądu Okręgowego w Łodzi z 27 kwietnia 2018 roku, III Ca 243/18, LEX nr 2544272, Sądu Okręgowego w Łodzi z 19 czerwca 2018 roku, III Ca 686/18, LEX nr 2544276. Stwierdzono w nich m.in., że prowizja ta jako pozaodsetkowy koszt kredytu ustalony w wysokości odpowiadającej ograniczeniom z art. 36a ust. 1 i ust. 2 ustawy o kredycie konsumenckim w brzmieniu obowiązującym w dacie zawierania umowy pożyczki (dotyczą one także umów pożyczki - por. art. 3 cyt. ustawy). Ustawodawca w art. 36a ust. 3 tej ustawy postanowił również, że nie są należne pozaodsetkowe koszty kredytu w części przekraczającej wyżej przywołane ograniczenia. Tym samym zarazem ustawodawca uznał, że dopuszczalne i skuteczne jest ustalenie pozaodsetkowych kosztów kredytu w wysokości obliczonej zgodnie z tymi ograniczeniami, a zatem oznaczenie ich w takiej wysokości nie może zostać uznane, tylko z tej przyczyny, za niedozwolone postanowienia umowne. Jednocześnie nie można uznać, że pozaodsetkowy koszt kredytu ustalony w wysokości dozwolonej wyraźnie przez wyżej wskazaną ustawę jest postanowieniem zmierzającym do obejścia przepisów prawa materialnego o odsetkach maksymalnych (art. 359§2¹ kc). Sąd w całości podziela powyższy pogląd.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art. 720 kc w zw. z art. 3 ust. 2 punkt 1 ustawy o kredycie konsumenckim zasądził od pozwanej na rzecz powoda 13900,24 złotych z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od 1 lipca 2018 roku do dnia zapłaty, o czym orzeczono w punkcie 1 sentencji wyroku.

Wobec przegrania sprawy przez pozwaną w zasadzie w całości Sąd na podstawie art. 100 kpc zasądził od niej na rzecz powoda 39170 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 3617 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, o czym orzeczono w punkcie 3 sentencji wyroku. Na zasądzone koszty złożyła się uiszczona przez powoda opłata od pozwu w kwocie 300 złotych oraz koszty zastępstwa radcy prawnego w kwocie 3617 złotych. Zgodnie bowiem z tym przepisem w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Wysokość opłaty ustalono na podstawie art. 28 pkt 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wysokość kosztów zastępstwa procesowego na podstawie §2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych powiększając ją o 17 złotych uiszczonych tytułem opłaty skarbowej od złożonego dokumentu pełnomocnictwa.

Pułtusk, 31 grudnia 2018 roku SSR Arkadiusz Piotrowski